

राष्ट्रीय शिक्षा नीति के अनुसार विकल्प आधारित क्रेडिट प्रणाली (CBCS) के अन्तर्गत
शास्त्री+आचार्य (पञ्चवर्षीय) पाठ्यक्रम के लिए निर्मित (सम्भावित) पाठ्यक्रम की रूप रेखा

कक्षा	सत्रार्द्ध	पत्रकोड	पाठ्यक्रम विवरण	क्रेडिट	कुल क्रेडिट
आचार्य द्वितीयवर्षः	चतुर्थ	DSCC 28	<p>ध्वनिखण्डनम्</p> <ul style="list-style-type: none"> ध्वनिलक्षणे शब्दार्थोपादानखण्डनम् <ul style="list-style-type: none"> अर्थस्य विशेषणस्य खण्डनम् शब्दस्य तद्विशेषणस्य चानुपादेयता अभिधोपादानापत्तिः अलङ्काराणामभिधात्मकता <p>फलितांशः- ध्वनिलक्षणे शब्दार्थोपादानखण्डनस्य ज्ञानम्। सङ्गतिः - ध्वनिलक्षणे शब्दार्थोपादानखण्डनस्य ज्ञानानन्तरं शब्दभेद-नामपदप्रवृत्तिनिमित्तत्वानां जिज्ञासा ।</p> <ul style="list-style-type: none"> शब्दभेदाः नामपदानां प्रवृत्तिनिमित्तत्वनिरूपणं च <ul style="list-style-type: none"> शब्दचतुष्टयवादः क्रियायाः प्रवृत्तिनिमित्तत्वविचारः क्त्वाप्रत्ययगतक्रियायाः पौर्वकालिकत्वम् क्रियायाः प्रवृत्तिनिमित्तत्वनिर्णये संग्रहश्लोकाः <p>फलितांशः- नामपदानां प्रवृत्तिनिमित्तत्वनिरूपणस्य ज्ञानम्। सङ्गतिः - नामपदानां प्रवृत्तिनिमित्तत्वनिरूपणस्य ज्ञानानन्तरं अर्थजिज्ञासा ।</p> <ul style="list-style-type: none"> वाच्यार्थनिरूपणम् <ul style="list-style-type: none"> अर्थद्वैविध्यम् वाक्यार्थे साध्यसाधनभावरूपता 	1 1	4

18.03
3

Skumar

S. N. Acharya

21/7/2023

Dr. P. K. Mishra

22/7/2023
M.L.

		<ul style="list-style-type: none"> ○ साध्यसाधनयोः सम्बन्धे प्रमाणमूलत्वम् ○ लोकप्रमाणम् ○ वेदप्रमाणम् ○ अध्यात्मप्रमाणम् ○ शाब्दः साध्यसाधनभावः ○ आर्थः साध्यसाधनभावः <p><u>फलितांशः</u> - वाच्यार्थनिरूपणस्य ज्ञानम्। <u>सङ्गतिः</u> - वाच्यार्थनिरूपणस्य ज्ञानानन्तरं अनुमेयार्थनिरूपणस्य जिज्ञासा ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • अनुमेयार्थनिरूपणम् <ul style="list-style-type: none"> ○ अनुमेयार्थे साध्यसाधनभावनिरूपणम् ○ अनुमेयार्थस्य त्रैविध्यम् ○ वस्त्वलङ्काररूपयोः अनुमेयार्थयोः सुलक्ष्यक्रमत्वात् व्यङ्ग्यव्यञ्जकभावनिरसनम् ○ श्रूयमाणशब्दानां व्यञ्जकत्वाभावाद् ध्वनिव्यपदेशाभावः ○ रसादिरूपेऽनुमेयार्थे व्यङ्ग्यव्यञ्जकभावनिरसनम् ○ व्यञ्जनाया अनुमानेऽन्तर्भावः ○ द्विवचनस्य 'वा' इत्यस्य च खण्डनम् ○ तदः पुंस्त्वखण्डनम् ○ ध्वनिरिति नाम्नः खण्डनम् ○ काव्यस्य वैशिष्ट्यखण्डनम् ○ कथनकर्तुः खण्डनम् ○ काव्यानुमितिः <p>○ <u>फलितांशः</u> - अनुमेयार्थनिरूपणस्य ध्वनिलक्षणे दोषदर्शनस्य काव्यानुमितेश्च ज्ञानम्।</p>	1	1
--	--	--	---	---

५५३

S. K. Acharya

S. K. Acharya

K. B. Ambekar

an ARNIE

22 मयि: Mol

			<p>पाठ्यग्रन्थः -</p> <p>व्यक्तिविवेकः- प्रथमकारिकातः पञ्चविंशतितममकारिकापर्यन्तः</p> <p>सहायकग्रन्थाः -</p> <p>१. व्यक्तिविवेकः (विमर्षिणीसहितः) सम्पादकोऽनुवादकश्च - आचार्यरेवाप्रसादद्विवेदी, चौखम्बासंस्कृतसंस्थानम्, वाराणसी।</p> <p>२. व्यक्तिविवेकः सम्पादकोऽनुवादकश्च - आचार्यसूर्यमणिरथः, सांविदीप्रकाशनम्, पुरी, ओडिशा।</p>		
--	--	--	---	--	--

24/9/23

S. N. Acharya

S. N. Acharya

21/7/23

21/7/23

राष्ट्रीय शिक्षा नीति के अनुसार विकल्प आधारित क्रेडिट प्रणाली (CBCS) के अन्तर्गत शास्त्री+आचार्य (पञ्चवर्षीय) पाठ्यक्रम के लिए निर्मित पाठ्यक्रम की रूप रेखा

कक्षा	सत्रार्द्धम्	पत्रकूटाङ्कः	पाठ्यक्रमस्य विवरणम्	क्रेडिट
आचार्य-द्वितीय वर्षम्	चतुर्थम्	DSCC 29	<p>व्यञ्जनास्थापनम्</p> <p>१. व्यङ्ग्यभेदाः ध्वन्यादौ व्यञ्जनायाः अपरिहार्यता च</p> <ul style="list-style-type: none"> • वस्तरूपः • अलङ्काररूपः • रसरूपः • लक्षणामूलध्वनौ व्यञ्जनायाः अपरिहार्यता • अभिधामूलध्वनौ व्यञ्जनायाः अपरिहार्यता • अन्विताभिधानवादे व्यञ्जनायाः अपरिहार्यता • अभिहितान्वयवादे व्यञ्जनायाः अपरिहार्यता <p>फलितांशः - त्रिविधस्य ध्वनेः तथा ध्वन्यादौ व्यञ्जनायाः अपरिहार्यतायाः परिज्ञानम्। सङ्गतिः- ध्वन्यादौ व्यञ्जनायाः अपरिहार्यतायाः परिज्ञानानन्तरं मीमांसकानां दृष्ट्या यो व्यञ्जनाविरोधः तस्य निरासविषये जिज्ञासा।</p> <p>२. मीमांसकीयव्यञ्जनाविरोधनिरासः</p> <ul style="list-style-type: none"> • नैमित्तिकानुसारेण निमित्तानि कल्प्यन्ते • सोऽयमिषोरिव दीर्घदीर्घतरोऽभिधाव्यापारः • यत्परः शब्दः स शब्दार्थः • भूतभव्यसमुच्चारणे भूतं भव्यायोपदिश्यते • तात्पर्यतये व्यञ्जना • श्रुतिलिङ्गवाक्यप्रकरणस्थान-समाख्यानां... • नित्यानित्यदोषव्यवस्थाविचारः 	4

(Handwritten signature)

Sumeshankar

S. N. Acharya

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

सूत्रकर्ता: Mol

फलितांशः – मीमांसकमतानुसारिणः

व्यञ्जनाविरोधिमतस्य परिज्ञानम्।

सङ्गतिः- मीमांसकमतानुसारं व्यञ्जनाविरोधस्य परिज्ञानानन्तरं व्यङ्ग्यार्थस्य इतरार्थवैलक्षण्ये जिज्ञासा।

1

३. व्यङ्ग्यस्य वैलक्षण्यम्

- वाच्यार्थाद् व्यङ्ग्यार्थस्य भेदप्रतिपत्तिः- संख्याभेदः, कालादिभेदः विषयभेदश्च।
- व्यङ्ग्यार्थस्य लक्ष्यार्थाद् भेदप्रतिपत्तिः
- अखण्डार्थवादखण्डनम्

फलितांशः – वच्यादिभ्यः व्यङ्ग्यार्थस्य भेदज्ञानं तथा अखण्डार्थवादनिरासस्य परिज्ञानम्।

सङ्गतिः- वच्यादिभ्यः व्यङ्ग्यार्थस्य भेदज्ञाने तथा अखण्डार्थवादनिरासस्य परिज्ञाने सति मीमांसकमतानुसारं व्यञ्जनाविरोधस्य परिज्ञानानन्तरम् अनुमानवादखण्डनस्य जिज्ञासा।

४. अनुमानवादखण्डनम्

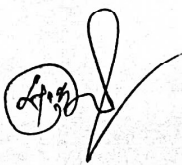
- अनुमानस्य स्वरूपम्।
- “ध्रम धार्मिक.....” इत्यत्र अनुमेयार्थसाधनम्।
- हेत्वाभासनिरूपणम्।
- अनुमाने ध्वनेरन्तर्भावनिरासः।

फलितांशः – अनुमाने ध्वनेरन्तर्भावनिरासस्य परिज्ञानम्।

पाठ्यग्रन्थः- काव्यप्रकाशस्य पञ्चमोल्लासे चितो भागः (प्रारम्भिकं

गुणीभूतव्यङ्ग्यकाव्यभेदनिरूपणांशमपहाय)

सहायकग्रन्थः – साहित्यदर्पणः

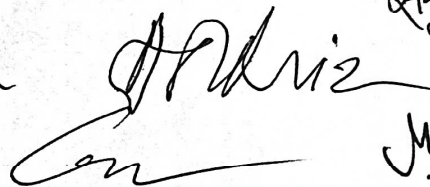

S. N. Archange

सुप्रभातः

राष्ट्रीय शिक्षा नीति के अनुसार विकल्प आधारित क्रेडिट प्रणाली (CBCS) के अन्तर्गत शास्त्री+आचार्य (पञ्चवर्षीय) पाठ्यक्रम के लिए निर्मित पाठ्यक्रम की रूप रेखा

कक्षा	सत्रार्द्धम्	पत्रकूटाङ्कः	पाठ्यक्रमस्य विवरणम्		क्रेडिट
आचार्य-द्वितीय वर्षम्	चतुर्थम्	DSCC 30	<p>रससूत्रसमीक्षणम् (आचार्यजगन्नाथदिशा)</p> <p>१. पण्डितराजदिशा अभिनवगुप्तसम्मतं रसस्वरूपम्</p> <ul style="list-style-type: none"> • रत्यादिरेव रसः • व्यक्तिश्च भग्नावरणा चित् • आवरणभङ्गः • रसचर्वणायाः आनन्दमयत्वम् • भग्नावरणचिद्विशिष्टा रतिरेव रसः <p>फलितांशः – रससूत्रव्याख्याने अभिनवगुप्तियस्य व्याख्यानस्य परिज्ञानम्।</p> <p>सङ्गतिः- भट्टनायकमते रसस्वरूपस्य जिज्ञासा।</p> <p>२. पण्डितराजदिशा भट्टनायकसम्मतं रसस्वरूपम्</p> <ul style="list-style-type: none"> • ताटस्थ्येन आत्मगतत्वेन रसप्रतीतिविचारः • कल्पितविभावेन रसप्रतीतिनिरासः • रसप्रतीतिः न शाब्दी, न च मानसी, न च स्मृतिरूपा • साधारणात्मा भुज्यमानो रत्यादिस्थायी रसः <p>फलितांशः – भट्टनायकमते रसस्वरूपस्य परिज्ञानम्।</p> <p>सङ्गतिः- नव्यमतानुसारिणां रसस्वरूपस्य जिज्ञासा।</p> <p>३. प्रथमद्वितीयनव्यमतानुगुणं रसस्वरूपम्</p> <ul style="list-style-type: none"> • साक्षिभास्यः शकुन्तलादिविषयक-रत्यादिरेव रसः इति यावत् • दुष्यन्ताद्यभेदबुद्धिरपि सूपपादा इति यावत् • केवलाह्लादवादिनां तु प्रवृत्तिरप्रत्यूहैव इति यावत् • अवशिष्टः भागः • परे तु इत्यादिद्वितीयं मतम् 	1 1 1	4

(Signature)

Sumahant

S. N. Archarya

Anurambda

सूत्रनिर्माता: *Mol*

फलितांशः - नव्यमतद्वयस्य परिचयावाप्तिः।
सङ्गतिः- अवशिष्टनव्यमतेषु जिज्ञासा।

४. तृतीयादिनव्यमतनिरूपणं

निर्दिष्टरससूत्रव्याख्यानानां विमर्शश्च

- तृतीयादिनवमान्तमतानां
निरूपणम्
- रससूत्रस्य अभिनवगुप्तादिभिः
कृतानां व्याख्यानानां विमर्शः
- रससूत्रे मिलितानां
विभावादीनामुपादाने युक्तिः

फलितांशः -परकीयादिसम्मतस्य रसस्वरूपस्य
परिज्ञानम्।

पाठ्यग्रन्थः रसगङ्गाधरस्य प्रथमाननस्य चित्तो
भागः

सहायकग्रन्थः - १. नाट्यशास्त्रम्

4/5/23

Suresh Charya

S. H. Acharje

Dr. M. C. ...

4/5/23
21/7/23

Dr. ...

Dr. ...

सुरेशचर्या: